Rechten van slachtoffers – per land

Italië

U wordt als een **slachtoffer van een misdrijf** ("benadeelde partij") beschouwd als is komen vast te staan dat u de houder bent van een door de strafwetgeving beschermd **juridisch recht** dat is geschonden door een handeling die volgens de nationale wetgeving een misdrijf is, d.w.z. dat de schade die u hebt geleden de *kern* van het misdrijf vormt.

In het civiel recht hebt u **schade geleden door een misdrijf** als die schade, die zowel materieel als immaterieel kan zijn, in geld kan worden uitgedrukt. Over het algemeen zijn het slachtoffer en de benadeelde partij dezelfde persoon, behalve bij bijvoorbeeld moordzaken, waarbij de persoon die is vermoord het slachtoffer is en zijn familieleden de benadeelde partij zijn, die bij het gerecht een vordering tot schadevergoeding kunnen indienen.

Ingevolge de wetgeving kan het slachtoffer vóór, gedurende en na de procedure aanspraak maken op verschillende individuele rechten.

In Italië begint **een strafprocedure** met een vooronderzoek. De politie en de openbare aanklager onderzoeken de zaak. Aan het einde van dit onderzoek kan de openbare aanklager overgaan tot vervolging dan wel de rechter die het vooronderzoek leidt, verzoeken om de zaak te seponeren. Voor bepaalde misdrijven geldt dat de strafprocedure pas kan worden gestart als het slachtoffer een aanklacht indient bij de politie of de gerechtelijke autoriteiten.

Tijdens het proces onderzoekt het gerecht het verzamelde bewijs en spreekt het zich uit over de schuld van de verdachte. Het proces eindigt met de veroordeling of de vrijspraak van de verdachte, met de mogelijkheid van hoger beroep.

Als slachtoffer kunt u een belangrijke rol spelen in de strafprocedure en hebt u dus een aantal rechten. U kunt deelnemen als slachtoffer (benadeelde partij) **zonder specifieke juridische status of een meer actieve rol spelen door formeel een civiele vordering tegen de dader in te stellen**.

Klik op de links hieronder voor de informatie die u nodig hebt

1 - Mijn rechten als slachtoffer van een misdrijf
2 - De aangifte van een misdrijf en mijn rechten tijdens het onderzoek of het proces
3 - Mijn rechten na afloop van het proces
4 - Schadevergoeding
5 - Mijn rechten op ondersteuning en bijstand

Laatste update: 13/10/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

1 - Mijn rechten als slachtoffer van een misdrijf

Welke informatie kan ik verwachten van de autoriteiten (bijvoorbeeld politie, officier van justitie) na het misdrijf, maar nog vóór ik aangifte van het misdrijf doe?

Het openbaar ministerie en de Criminele Inlichtingendienst (CID) moeten, zodra zij van het misdrijf in kennis zijn gesteld, u erop wijzen dat u als benadeelde partij het recht hebt een raadsman aan te wijzen om uw rechten uit te oefenen en dat u in aanmerking komt voor gratis rechtsbijstand (artikel 101 van het Italiaanse Wetboek van Strafvordering *(*Codice di procedura penale of c.p.p.)).

Na het eerste contact met de vervolgende instanties krijgt u, in een taal die u begrijpt, informatie over:

de procedures voor het doen van aangifte of het indienen van een klacht, uw rol in het onderzoek en het proces, uw recht om op de hoogte te worden gesteld van de datum en locatie van het proces en de tenlastelegging, en als u zich als civiele partij in de procedure hebt gevoegd, uw recht om een kennisgeving van de uitspraak te ontvangen, ook als samenvatting;

uw recht op gratis juridisch advies en rechtsbijstand;

hoe u gebruik kunt maken van uw recht op vertolking en vertaling van processtukken;

eventuele beschermingsmaatregelen die voor u beschikbaar kunnen zijn;

uw wettelijke rechten als u in een andere EU-lidstaat woont dan waar het misdrijf is gepleegd;

hoe onkosten in verband met deelname aan een strafprocedure worden vergoed;

de mogelijkheid om schadevergoeding te vorderen voor lichamelijk letsel of materiële schade als gevolg van het misdrijf;

de mogelijkheid om de procedure te schikken door intrekking van de klacht of via bemiddeling;

uw rechten in procedures waarbij de verdachte om schorsing van de procedure met probatievoorwaarden verzoekt of in procedures waarin de dader niet wordt gestraft vanwege de onbeduidende aard van het delict;

zorginstellingen in de nabije omgeving, woonvoorzieningen, opvanghuizen en toevluchtsoorden.

(artikel 90 bis c.p.p.)

Ik woon niet in het EU-land waar het misdrijf is gepleegd (EU-burgers en niet-EU-burgers). Hoe worden mijn rechten beschermd?

Als u geen Italiaans spreekt of verstaat, hebt u het recht om een taal te gebruiken die u beheerst wanneer u aangifte doet of een klacht indient bij het parket van de districtsrechtbank van eerste aanleg (*tribunale*). U hebt tevens het recht om op verzoek de ontvangstbevestiging van uw aangifte of klacht te laten vertalen in een taal die u beheerst (artikel 107 ter van de Richtsnoeren voor de tenuitvoerlegging van het Wetboek van Strafvordering (*Disposizioni di Attuazione del Codice di Procedura Penale of disp.att.*)).

Als u in Italië woont of verblijft, stuurt de openbare aanklager aangiften of klachten met betrekking tot in andere lidstaten van de Europese Unie gepleegde misdrijven naar de procureur-generaal bij het Hof van Beroep (*Corte di appello*). Deze stuurt ze vervolgens door naar de bevoegde rechterlijke instantie (artikel 108 ter disp.att.).

Zie ook:

de artikelen 1 tot en met 5 van Wetsbesluit (*Decreto Legislativo*) nr. 204 van 9 november 2007 (uitvoering van Richtlijn 2004/80/EG betreffende de schadeloosstelling van slachtoffers van misdrijven);

de artikelen 2 tot en met 6 van Besluit nr. 222 van 23 december 2008 (uitvoering van Wetsbesluit nr. 204/2007) en artikel 11 van Wet nr. 122 van 7 juli 2016 (Europese wet van 2015-2016 betreffende de schadeloosstelling van slachtoffers van geweldsmisdrijven).

Welke informatie krijg ik als ik een misdrijf aangeef?

Na het eerste contact met de vervolgende instanties krijgt u, in een taal die u begrijpt, informatie over:
uw recht om informatie te ontvangen over de stand van de procedure en de gegevens in het Officiële register van aangiften van misdrijven;
uw recht om te worden geïnformeerd over een verzoek om beëindiging van de procedure;
hoe u bezwaar kunt maken tegen schendingen van uw rechten;
de autoriteiten waar u informatie over uw zaak kunt verkrijgen;
hoe onkosten in verband met deelname aan een strafprocedure worden vergoed.
In een procedure wegens geweldsmisdrijven tegen personen wordt u desgewenst via de CID onmiddellijk geïnformeerd over voorbereidingen voor invrijheidstelling of voor beëindiging van een vrijheidsbenemende maatregel. Ook wordt u op dezelfde wijze tijdig op de hoogte gesteld wanneer de verdachte zich aan de voorlopige hechtenis of gevangenisstraf onttrekt en wanneer hij zich opzettelijk niet aan een vrijheidsbenemende maatregel houdt, tenzij de dader hierdoor daadwerkelijk gevaar zou lopen (artikel 90 ter c.p.p.).

Kom ik in aanmerking voor gratis vertolking of vertaling (wanneer ik contact opneem met de politie of andere autoriteiten of tijdens het onderzoek en het proces)?

De vervolgende instantie wijst een vertaler aan wanneer een document moet worden vertaald in een vreemde taal of in een dialect dat lastig te begrijpen is, of een tolk wanneer u een verklaring wilt of moet afleggen en u geen Italiaans spreekt. De verklaring kan ook schriftelijk worden afgelegd en in de aangifte worden opgenomen, samen met de door een vertaler gemaakte vertaling.
De instantie wijst, waar passend ambtshalve, een tolk aan als u geen Italiaans spreekt of verstaat en u moet worden gehoord, en wanneer u aan een zitting wilt deelnemen en om bijstand van een tolk hebt verzocht.
Waar mogelijk kan de bijstand van een tolk ook worden verleend via technologieën voor communicatie op afstand, mits de tolk niet fysiek aanwezig hoeft te zijn om u in staat te stellen uw rechten naar behoren uit te oefenen of de procedure volledig te begrijpen.
Als u geen Italiaans spreekt of verstaat, hebt u recht op gratis vertaling van stukken of delen ervan die informatie bevatten over de uitoefening van uw rechten. Een vertaling kan worden verstrekt in woordelijke vorm of in de vorm van een samenvatting wanneer de vervolgende instantie van oordeel is dat dit geen afbreuk doet aan uw rechten (artikel 143 bis c.p.p.).
Als u geen Italiaans spreekt of verstaat, hebt u het recht een taal te gebruiken die u beheerst bij het doen van aangifte of het indienen van een klacht bij het parket van de districtsrechtbank van eerste aanleg. U hebt tevens het recht om op verzoek de ontvangstbevestiging van uw aangifte of klacht te laten vertalen in een taal die u beheerst (artikel 107 ter disp.att).

Hoe zorgen de autoriteiten ervoor dat ik alles begrijp en ook begrepen word (als ik een kind ben; als ik gehandicapt ben)?

De vervolgende instantie wijst een vertaler aan wanneer een document moet worden vertaald in een vreemde taal of in een dialect dat lastig te begrijpen is, of een tolk wanneer u een verklaring wilt of moet afleggen en u geen Italiaans spreekt.
Als u minderjarig bent, kan de rechter - eventueel ambtshalve - een deskundigenrapport laten opstellen in geval van onzekerheid over uw leeftijd (met dien verstande dat u in geval van twijfel wordt geacht minderjarig te zijn voor de toepassing van de procedurele richtsnoeren). Hetzelfde deskundigenrapport kan ook worden gebruikt om te bepalen of u een handicap hebt.
Artikel 351, lid 1 ter, c.p.p.
In procedures met betrekking tot misdrijven in de zin van de artikelen 572, 600, 600 bis, 600 ter, 600 quater, 600 quater.1, 600 quinquies, 601, 602, 609 bis, 609 quater, 609 quinquies, 609 octies, 609 undecies en 612 bis van het Italiaanse Wetboek van Strafrecht moet de CID als deze een getuigenverklaring van minderjarigen verlangt, zich laten bijstaan door een gekwalificeerde psycholoog of kinderpsychiater die daartoe door het openbaar ministerie is aangewezen. Hetzelfde geldt wanneer een getuigenverklaring wordt verlangd van meerderjarigen die in een bijzonder kwetsbare positie verkeren. In elk specifiek geval wordt gewaarborgd dat wanneer een getuigenverklaring wordt verlangd, bijzonder kwetsbare personen geen contact hebben met de persoon tegen wie een onderzoek loopt en niet steeds opnieuw een verklaring hoeven af te leggen, tenzij dit absoluut noodzakelijk is voor het onderzoek.
Artikel 362, lid 1 bis, c.p.p.
In procedures met betrekking tot misdrijven in de zin van artikel 351, lid 1 ter, moet het openbaar ministerie zich bij het verhoren van minderjarigen laten bijstaan door een deskundige op het gebied van psychologie of kinderpsychiatrie. Hetzelfde geldt wanneer een getuigenverklaring wordt verlangd van meerderjarigen die in een bijzonder kwetsbare positie verkeren. In elk specifiek geval wordt gewaarborgd dat wanneer een getuigenverklaring wordt verlangd, bijzonder kwetsbare personen geen contact hebben met de persoon tegen wie een onderzoek loopt en niet steeds opnieuw een verklaring hoeven af te leggen, tenzij dit absoluut noodzakelijk is voor het onderzoek.
Artikel 498, lid 4 tot en met 4 quater, c.p.p.
4. Het verhoor van minderjarigen als getuigen, waaronder de vragen en bezwaren van de partijen, wordt afgenomen door de voorzitter. Tijdens het verhoor kan de voorzitter zich laten bijstaan door een familielid van de minderjarige of een gekwalificeerde kinderpsycholoog. Als de voorzitter na het horen van de partijen van mening is dat rechtstreekse ondervraging voor de minderjarige niet belastend is, zal hij gelasten dat het verhoor plaatsvindt zoals hierboven is beschreven. Het bevel kan tijdens de ondervraging worden ingetrokken.
4 bis Op verzoek van een van de partijen of als de voorzitter dit nodig acht, worden de in artikel 398, lid 5 bis, beschreven procedures toegepast.
4 ter In procedures met betrekking tot misdrijven in de zin van de artikelen 572, 600, 600 bis, 600 ter, 600 quater, 600 quinquies, 601, 602, 609 bis, 609 ter, 609 quater, 609 octies en 612 bis van het Italiaanse Wetboek van Strafrecht worden minderjarige slachtoffers van de misdrijven en meerderjarige slachtoffers met een psychische aandoening op eigen verzoek of op verzoek van hun raadsman achter gespiegeld glas en via een intercomsysteem ondervraagd.
4 quater. Als de benadeelde partij in een bijzonder kwetsbare positie verkeert en moet worden ondervraagd, kan de rechter onverminderd het hierboven vermelde op verzoek van het slachtoffer of diens raadsman beschermende maatregelen gelasten.
Artikel 398, lid 5 quater, c.p.p.
Als de benadeelde partij in een bijzonder kwetsbare positie verkeert en moet worden ondervraagd, zijn ongeacht lid 5 ter de bepalingen van artikel 498, lid 4 quater, van toepassing.

Opvang slachtoffers

Wie biedt slachtofferhulp?

Aan slachtoffers van een misdrijf wordt hulp geboden door de zorginstellingen in de regio en door woonvoorzieningen, opvanghuizen, toevluchtsoorden en andere voorzieningen die worden beheerd door lokale en regionale organisaties. In het algemeen hebben veel regio's een netwerk van verenigingen van lokale organisaties, openbaar ministeries, districtsrechtbanken en gezondheidsdiensten die kosteloos hulp bieden aan slachtoffers van welk misdrijf dan ook.

Verwijst de politie mij automatisch door naar slachtofferhulp?

Ja. Met name als u slachtoffer bent van bepaalde soorten misdrijven (bijvoorbeeld mensenhandel, misbruik binnen het gezin of seksueel geweld), zijn er gerenommeerde organisaties die contact onderhouden met wetshandhavingsdiensten en die u informatie verstrekken over opvanghuizen of woonvoorzieningen die zich over u kunnen ontfermen.

Hoe wordt mijn persoonlijke levenssfeer beschermd?

Als u bijzonder kwetsbaar bent, wordt in elk specifiek geval gewaarborgd dat wanneer een getuigenverklaring wordt verlangd, u geen contact hebt met de persoon tegen wie een onderzoek loopt en u niet steeds opnieuw een verklaring hoeft af te leggen, tenzij dit absoluut noodzakelijk is voor het onderzoek. Daarnaast bevat Wetgevingsbesluit nr. 196 van 30 juni 2003 (Wet inzake de bescherming van persoonsgegevens) specifieke regels voor de verwerking van justitiële gegevens om de vertrouwelijkheid en veiligheid ervan te beschermen. Afgezien daarvan moet u zodra u als slachtoffer de status van benadeelde partij in een strafprocedure krijgt, voor de rechter getuigen. De wet bevat regels die bepalen hoe dit moet gebeuren en die voorkomen dat u uw verklaring meerdere keren moet herhalen (voorbereidende hoorzitting - *incidente probatorio*) en regels ter bescherming van uw recht als slachtoffer om geen contact te hebben met de partij waartegen een onderzoek loopt/de verdachte. Wanneer u als slachtoffer jonger dan 18 jaar bent, mag uw foto niet in kranten worden gepubliceerd, evenmin als uw naam. Dit laatste geldt ook voor slachtoffers die 18 jaar of ouder zijn. Zo moet worden voorkomen dat uw persoonlijke gegevens bekend worden en dat informatie wordt verspreid waarmee uw identiteit kan worden vastgesteld.

Moet ik eerst aangifte van een misdrijf doen voordat ik toegang krijg tot slachtofferhulp?

Om in aanmerking te komen voor slachtofferhulp hoeft u geen aangifte te hebben gedaan.

Persoonlijke bescherming als ik in gevaar verkeer

Welke vormen van bescherming worden geboden?

Onder bepaalde bij wet vastgestelde omstandigheden (de artikelen 273 en 274 c.p.p.) kunnen de rechterlijke instanties de dader onder toezicht laten stellen. Dit is onder meer het geval wanneer u als benadeelde partij in een gevaarlijke situatie verkeert, met name doordat de dader zich mogelijk op onrechtmatige wijze blijft gedragen. Zo kan hij bijvoorbeeld onmiddellijk uit de gezinssituatie worden verwijderd. Ook kan hem een verbod worden opgelegd om zich op te houden op plaatsen waar u vaak komt en om op bepaalde plaatsen te wonen. Als alternatief kan hij onder huisarrest worden geplaatst of in voorlopige hechtenis worden genomen.

U hebt het recht te worden geïnformeerd over verzoeken tot intrekking of vervanging van de toezichtmaatregelen die aan de dader zijn opgelegd, om binnen twee dagen een verweerschrift in te dienen en om uw standpunt kenbaar te maken (artikel 299 c.p.p.). U hebt ook het recht om te worden geïnformeerd over rechterlijke beslissingen om de toezichtmaatregelen tegen de verdachte te wijzigen, in te trekken of te vervangen.

Met name wanneer u bijzonder kwetsbaar, minderjarig of slachtoffer van bepaalde misdrijven bent, kunnen nadere procedurele voorzorgsmaatregelen worden gelast. Daarbij gaat het in het bijzonder om de hieronder vermelde maatregelen.

Als u bijzonder kwetsbaar bent, wordt in elk specifiek geval gewaarborgd dat wanneer een getuigenverklaring wordt verlangd, u geen contact hebt met de persoon tegen wie een onderzoek loopt en u niet steeds opnieuw een verklaring hoeft af te leggen, tenzij dit absoluut noodzakelijk is.

Als u minderjarig bent en de CID een getuigenverklaring van u verlangt, moet deze zich laten bijstaan door een gekwalificeerde psycholoog of kinderpsychiater die door het openbaar ministerie is aangewezen (artikel 351, lid 1 ter, c.p.p.).

Als u minderjarig bent en het openbaar ministerie van u verlangt dat u getuigt, moet het zich laten bijstaan door een gekwalificeerde psycholoog of kinderpsychiater. Als u bijzonder kwetsbaar bent, wordt in elk specifiek geval gewaarborgd dat wanneer een getuigenverklaring wordt verlangd, u geen contact hebt met de persoon tegen wie een onderzoek loopt en u niet steeds opnieuw een verklaring hoeft af te leggen, tenzij dit absoluut noodzakelijk is voor het onderzoek (artikel 362, lid 1 bis, c.p.p.).

Het verhoor van minderjarigen als getuigen wordt afgenomen door de voorzitter, die zich daarbij kan laten bijstaan door een familielid van de minderjarige of een gekwalificeerde kinderpsycholoog (artikel 498 c.p.p.).

Wanneer een van de partijen die moeten getuigen minderjarig is, kan de rechtbank op verzoek van een van de partijen of als de voorzitter dit nodig acht de plaats, tijd en bepaalde procedures voor de voorbereidende hoorzitting vaststellen wanneer dit nodig en passend is om de betrokkenen te beschermen. De hoorzitting kan op een andere locatie plaatsvinden dan bij de rechtbank van eerste aanleg en de rechtbank kan gebruikmaken van gespecialiseerde voorzieningen of, als deze niet beschikbaar zijn, van de woning van de getuige.

Verklaringen van getuigen moeten in hun geheel worden opgenomen met behulp van fonografische of audiovisuele media. Als er geen opnameapparatuur of technisch personeel beschikbaar is, worden deskundigenrapporten of technisch advies verstrekt.

In zaken die met geweldsmisdrijven verband houden, worden minderjarige slachtoffers van die misdrijven en meerderjarige slachtoffers met een psychische aandoening op eigen verzoek of op verzoek van hun raadsman achter gespiegeld glas en via een intercomsysteem ondervraagd.

Wie kan mij bescherming bieden?

(Zie hierboven.)

Is er iemand die het risico beoordeelt dat de dader mij verdere schade toebrengt?

Als er speciale bescherming nodig is, moeten slachtoffers van misdrijven volgens de wet individueel worden beoordeeld om te bepalen of en in hoeverre zij gebaat zouden zijn bij speciale maatregelen tijdens de procedure. Daaraan zal met name bijzondere aandacht worden besteed als u minderjarig en/of bijzonder kwetsbaar bent. Het is aan de rechter om te bepalen of u passende bescherming krijgt gedurende de strafprocedure. Tijdens het onderzoek moet u worden gehoord op een geschikte locatie en moeten de verhoren worden afgenomen door gekwalificeerde professionals. Als onder de slachtoffers ook minderjarigen zijn, moet de kinderrechter op de hoogte worden gesteld om de situatie en de beschermingsmaatregelen te beoordelen. Om u tegen verdere misdrijven te beschermen, kan de rechtbank van eerste aanleg de vrijheid van de dader beperken (detentie, verbod om zich op te houden op plaatsen waar u vaak komt, verwijdering uit de gezinssituatie). Als deze maatregelen worden toegepast, moet dat aan u worden meegedeeld (artikel 282 quater c.p.p.). Wanneer de rechter gelast om de dader uit de gezinssituatie te verwijderen, of in een later stadium, kunt u de rechter verzoeken de dader ook te veroordelen tot betaling van een onderhoudsuitkering (artikel 282 bis c.p.p.). De betrokken provinciale hoofdbureaus van politie (*Questura*) hebben een bureau dat over soortgelijke bevoegdheden beschikt.

Is er iemand die het risico beoordeelt dat het strafrechtstelsel mij verdere schade toebrengt (tijdens het onderzoek en het proces)?

Slachtoffers van geweldsmisdrijven die minderjarig zijn of in een bijzonder kwetsbare positie verkeren, hebben recht op bescherming tijdens het afleggen van hun getuigenis. Er kunnen met name afspraken worden gemaakt om te voorkomen dat u tijdens het onderzoek of het proces in contact komt met de dader. Als u bijzonder kwetsbaar bent, is het bovendien mogelijk om uw verklaringen audiovisueel te laten opnemen, ook wanneer dat niet absoluut noodzakelijk is.

Richtsnoeren voor verwijzing

(artikel 413 c.p.p.): Aanvraag door de persoon tegen wie een onderzoek loopt of door het slachtoffer van het misdrijf

De persoon tegen wie een onderzoek loopt of het slachtoffer van het misdrijf kan bij de procureur-generaal een verwijzingsbeschikking op grond van artikel 412, lid 1, aanvragen (als het openbaar ministerie niet binnen de wettelijke termijn of de door de rechter verlengde termijn tot vervolging overgaat of om sluiting van de zaak verzoekt).

Indien verwijzing wordt gelast, zal de procureur-generaal het noodzakelijke vooronderzoek verrichten en alle verzoeken indienen binnen dertig dagen na indiening van de aanvraag, zoals bepaald in artikel 412, lid 1.

Welke bescherming wordt geboden voor zeer kwetsbare slachtoffers?

Een bijzonder kwetsbare positie van het slachtoffer kan niet alleen worden afgeleid uit de leeftijd en een eventuele fysieke of psychologische beperking, maar ook uit het soort misdrijf en de procedures en omstandigheden van de zaak. Om de kwetsbaarheid te beoordelen, wordt onderzocht of er sprake is van een geweldsmisdrijf tegen personen of een racistisch haatmisdrijf, of er een verband is met georganiseerde misdaad of terrorisme, ook op internationaal niveau, of met mensenhandel, dan wel of discriminatie de aanleiding was en of het slachtoffer emotioneel, psychologisch of economisch afhankelijk is van de dader (artikel 90 quater c.p.p.).

Als u bijzonder kwetsbaar bent, zijn audiovisuele opnamen van uw verklaringen altijd toegestaan, ook wanneer dat niet absoluut noodzakelijk is.

EISEN AAN DE GETUIGENVERKLARING IN SPECIFIEKE GEVALLEN In zaken met betrekking tot mishandeling van gezinsleden en partners, in slavernij brengen of houden, kinderprostitutie, kinderpornografie, virtuele pornografie, toeristische initiatieven om kinderprostitutie te bedrijven, mensenhandel, koop en verkoop van slaven, seksueel geweld, misdrijven met verzwarende omstandigheden, seksuele handelingen met een minderjarige, groepsverkrachting, kinderlokkerij en stalking, als u in een bijzonder kwetsbare positie verkeert en u wordt verzocht te getuigen, als u al verklaringen hebt afgelegd tijdens de voorbereidende zitting of in een kruisverhoor met de persoon tegen wie deze verklaringen worden gebruikt of als uw verklaringen schriftelijk zijn vastgelegd, hoeft u alleen te getuigen over feiten en omstandigheden die verschillen van die in uw eerdere verklaringen, of als de rechter of een van de partijen dat nodig acht op basis van specifieke eisen.

GETUIGENVERKLARING Als de CID een getuigenverklaring verlangt van slachtoffers die in een bijzonder kwetsbare positie verkeren, ook als zij ouder dan 18 jaar zijn, moet de dienst zich laten bijstaan door een gekwalificeerde psycholoog of kinderpsychiater die door het openbaar ministerie is aangewezen. In elk specifiek geval wordt gewaarborgd dat wanneer een getuigenverklaring wordt verlangd, bijzonder kwetsbare personen geen contact hebben met de persoon tegen wie een onderzoek loopt en niet steeds opnieuw een verklaring hoeven af te leggen, tenzij dit absoluut noodzakelijk is voor het onderzoek (artikel 351, lid 1 ter).

BEWIJSVERGARING Als het openbaar ministerie een getuigenverklaring verlangt van slachtoffers die in een bijzonder kwetsbare positie verkeren, ook als zij ouder dan 18 jaar zijn, moet het zich laten bijstaan door een gekwalificeerde psycholoog of kinderpsychiater. In elk specifiek geval wordt gewaarborgd dat wanneer een getuigenverklaring wordt verlangd, bijzonder kwetsbare personen geen contact hebben met de persoon tegen wie een onderzoek loopt en niet steeds opnieuw een verklaring hoeven af te leggen, tenzij dit absoluut noodzakelijk is voor het onderzoek (artikel 362, lid 1 bis).

VERHOOR VAN GETUIGEN Uw verhoor, waaronder de vragen en tegenvorderingen van de partijen, wordt afgenomen door de voorzitter. Bij het verhoren van getuigen kan de voorzitter zich laten bijstaan door een van uw familieleden of een gekwalificeerde kinderpsycholoog. Als de voorzitter na het horen van de partijen van mening is dat rechtstreekse ondervraging niet belastend voor u is, zal hij gelasten dat het verhoor plaatsvindt zoals hierboven is beschreven. Het bevel kan tijdens de ondervraging worden ingetrokken (artikel 498 c.p.p.).

Op verzoek van een van de partijen of als de voorzitter dit nodig acht, worden de in artikel 398, lid 5 bis, beschreven procedures toegepast (voorbereidende hoorzitting, zie hieronder).

VOORBEREIDENDE HOORZITTING (artikel 398, lid 5 bis) Op verzoek van een van de partijen of als de voorzitter dit nodig acht, worden de volgende procedures toegepast: bij onderzoeken met betrekking tot mishandeling van gezinsleden of partners, in slavernij brengen of houden, kinderprostitutie, kinderpornografie, virtuele pornografie, toeristische initiatieven om kinderprostitutie te bedrijven, mensenhandel, koop en verkoop van slaven, seksueel geweld, misdrijven met verzwarende omstandigheden, seksuele handelingen met een minderjarige, groepsverkrachting, kinderlokkerij of stalking kan de rechter, als er zich onder de getuigen meerderjarigen in een bijzonder kwetsbare positie bevinden, de plaats, tijd en bepaalde procedures voor de zitting vaststellen wanneer dit nodig en passend is om de betrokkenen te beschermen. De zitting kan op een andere locatie plaatsvinden dan bij de rechtbank van eerste aanleg en de rechtbank kan gebruikmaken van gespecialiseerde voorzieningen of, als deze niet beschikbaar zijn, van de woning van de getuige. Getuigenverklaringen moeten in hun geheel worden opgenomen met behulp van fonografische of audiovisuele media. Als er geen opnameapparatuur of technisch personeel beschikbaar is, worden deskundigenrapporten of technisch advies verstrekt. Er wordt ook een schriftelijk verslag van het verhoor opgesteld in de vorm van een samenvatting. Een transcriptie van de opname wordt alleen op verzoek van de partijen beschikbaar gesteld.

Als u in een bijzonder kwetsbare positie verkeert en u moet worden ondervraagd, zal de rechter op uw verzoek of op verzoek van uw raadsman beschermende maatregelen gelasten (artikel 498, lid 4 quater, c.p.p.).

In procedures met betrekking tot de bovengenoemde misdrijven kan het openbaar ministerie, ook op uw verzoek of op verzoek van de persoon tegen wie een onderzoek loopt, verlangen dat u tijdens de voorbereidende zitting een getuigenverklaring aflegt, ook in gevallen waarin dat niet verplicht is. Als u in een bijzonder kwetsbare positie verkeert, kan het openbaar ministerie, ook op uw verzoek of op verzoek van de persoon tegen wie een onderzoek loopt, verlangen dat u tijdens de voorbereidende zitting een verklaring aflegt (artikel 392 c.p.p.).

Wanneer bij het verzamelen van bewijs slachtoffers moeten worden betrokken die in een bijzonder kwetsbare positie verkeren, kan gebruik worden gemaakt van de vertrouwde procedure van een voorbereidende hoorzitting. Dit instrument is er onder meer op gericht te voorkomen dat u verdere schade lijdt (secundair slachtofferschap) doordat u voortdurend bij de procedure wordt betrokken.

RECHTSBIJSTAND Als u slachtoffer bent van misdrijven met betrekking tot misbruik van gezinsleden en partners, vrouwelijke genitale verminking, seksueel geweld, seksuele handelingen met een minderjarige, groepsverkrachting en stalking, hebt u **altijd** recht op gratis rechtsbijstand, ook wanneer uw inkomen hoger is dan de wettelijk vastgestelde grens om daarvoor in aanmerking te komen. Als u minderjarig bent, geldt hetzelfde als u het slachtoffer bent van slavernij of horigheid, kinderprostitutie, kinderpornografie, toeristische initiatieven om kinderprostitutie te bedrijven, mensenhandel, koop en verkoop van slaven en ontucht met minderjarigen.

Ik ben minderjarig. Heb ik bijzondere rechten?

(Zie hierboven.)

Een familielid is overleden ten gevolge van het misdrijf – wat zijn mijn rechten?

Als het slachtoffer van het misdrijf is overleden, worden de bij wet aan hem toegekende rechten uitgeoefend door zijn naaste verwanten (artikel 90, lid 3, c.p.p.).

Een familielid is slachtoffer van een misdrijf – wat zijn mijn rechten?

(Zie hierboven.)

Heb ik toegang tot bemiddeling/mediation? Onder welke voorwaarden? Ben ik in veiligheid tijdens bemiddeling/mediation?

Strafrechtelijke bemiddeling is gebaseerd op Wetsbesluit nr. 274/2000. Op grond daarvan kan een slachtoffer een rechtstreekse procedure tegen de dader aanspannen om schadevergoeding te vorderen voor zijn belangen die zijn geschaad. Van deze mogelijkheid kan alleen gebruik worden gemaakt met betrekking tot misdrijven waartegen u een klacht kunt indienen (minder ernstige misdrijven).

Om strafrechtelijke bemiddeling te starten en te verrichten, is de instemming van de partijen nodig om tot een bevredigende overeenkomst te komen. Gedurende de gehele procedure moet de vrederechter streven naar verzoening tussen de partijen voor zover dat mogelijk is. Misdrijven die onder de

bevoegdheid van een vrederechter vallen en door hun aard geschikt zijn voor bemiddeling, zijn onder meer smaad, laster, mishandeling, geweldpleging, gering lichamelijk letsel en vandalisme.
Daarnaast kunnen de partijen in de strafprocedure of hun raadslieden zich rechtstreeks tot het Bemiddelingsbureau wenden op grond van de alternatieve definitie van een strafprocedure onder de bevoegdheid van een vrederechter zoals bepaald in artikel 35 van Wetsbesluit nr. 274/2000, of op grond van een uitspraak dat het misdrijf nietig is geworden door de compenserende maatregelen van de dader.
Voor misdrijven waarvoor u een klacht kunt indienen, kunt u een dagvaarding aanvragen waarin de verdachte van het misdrijf wordt opgeroepen om voor een vrederechter te verschijnen. De aanvraag moet door u als benadeelde partij, of door uw wettelijke vertegenwoordiger, en door uw raadsman worden ondertekend. Uw handtekening wordt door uw raadsman bekrachtigd. Als u minderjarig en jonger dan 14 jaar bent, een psychische aandoening hebt of wilsonbekwaam bent, moet de aanvraag worden ondertekend door een van uw ouders of door uw volledige voogd, beperkte voogd of bijzondere voogd. Het indienen van de aanvraag heeft dezelfde gevolgen als het indienen van een klacht (artikel 21).
Indiening van de aanvraag: de aanvraag moet vooraf aan het openbaar ministerie worden toegezonden door aflevering op het secretariaat en wordt vervolgens door de aanvrager binnen drie maanden na aangifte van het misdrijf, met bewijs van bovengenoemde aflevering, ingediend bij de griffie van het lokale vredegerecht. Als u al een klacht over hetzelfde incident hebt ingediend, moet u dat in de aanvraag vermelden en een kopie van de klacht bijvoegen. Een andere kopie dient u in bij het secretariaat van het openbaar ministerie. In dit geval zal de vrederechter de oorspronkelijke klacht laten opvragen (artikel 22).
Civiele partij in de procedure: als u zich als civiele partij in de procedure wilt voegen, moet u dat doen bij het indienen van de aanvraag omdat anders uw recht vervalt. Met een gemotiveerd verzoek om schadeloosstelling of schadevergoeding in de aanvraag voegt u zich als civiele partij in de procedure (artikel 23).
De aanvraag is niet-ontvankelijk:
als hij te laat wordt ingediend;
als hij wordt ingediend in andere dan de bedoelde gevallen;
als hij niet de vereiste informatie bevat of niet is ondertekend;
als de beschrijving van het incident of de vermelding van de bronnen van bewijs onvoldoende is;
als er geen bewijs is dat het openbaar ministerie op de hoogte is gesteld.
Verzoeken van het openbaar ministerie (artikel 25): binnen tien dagen na indiening van de aanvraag dient het openbaar ministerie zijn verzoeken in bij de griffie van het vredegerecht. Als het de aanvraag niet-ontvankelijk of kennelijk ongegrond verklaart of als de aanvraag is ingediend bij een vrederechter die niet bevoegd is in de regio, zal het openbaar ministerie de dagvaarding niet aanvaarden of de tenlastelegging vermelden en de beschuldiging in het beroep bevestigen of wijzigen.
Na het verstrijken van de termijn zal de vrederechter de procedure voortzetten, ook als het openbaar ministerie geen verzoeken heeft ingediend. Als de vrederechter de aanvraag niet als niet-ontvankelijk of kennelijk ongegrond beschouwt en de aanvraag binnen zijn bevoegdheid valt, geeft hij binnen twintig dagen na indiening van de aanvraag een beschikking waarin de partijen worden opgeroepen voor een zitting.
Een door een van de benadeelde partijen ingediende aanvraag weerhoudt de anderen er niet van aan de procedure deel te nemen met bijstand van een raadsman en met dezelfde rechten als de hoofdaanvrager. De betrokken benadeelde partijen kunnen zich in de civiele procedure voegen voordat de zitting wordt geopend. Als de zitting niet wordt bijgewoond door de benadeelde partijen aan wie de beschikking naar behoren is betekend, wordt dit beschouwd als het afzien van het recht om een klacht in te dienen of als het intrekken van de klacht als deze al is ingediend.
Zitting voor de rechtbank: ten minste zeven dagen vóór de datum die voor de zitting is vastgesteld, dient het openbaar ministerie, of u als benadeelde partij, de dagvaarding in bij de griffie van het vredegerecht samen met de relevante kennisgevingen.
Bij een misdrijf waartegen een klacht kan worden ingediend, zal de rechter streven naar verzoening tussen de partijen. In dit geval kan de rechter, wanneer dat bevorderlijk is om tot verzoening te komen, de zitting maximaal twee maanden verdagen en waar nodig gebruikmaken van bemiddeling door publieke of particuliere centra en instellingen in de regio. In geen geval kunnen door de partijen in het kader van de verzoeningsprocedure afgelegde verklaringen op welke manier dan ook voor beraadslaging worden gebruikt (artikel 29).
Indien een schikking wordt getroffen, wordt een verslag opgesteld waarin wordt bevestigd dat de klacht is ingetrokken of dat wordt afgezien van de aanvraag en de aanvaarding daarvan. Het afzien van de aanvraag heeft dezelfde gevolgen als het intrekken van de klacht.
Bemiddeling kan ertoe leiden dat u de klacht intrekt. In dat geval volgt een verklaring dat de zaak is geseponeerd wegens het ontbreken van een grond. Verder kan een positieve uitkomst van de bemiddeling leiden tot vergoeding van de schade die door het misdrijf is veroorzaakt, en kan derhalve een beslissing worden gegeven dat het misdrijf nietig is geworden als gevolg van de schadevergoeding die door de dader voorafgaand aan de zitting is verstrekt of vanwege de geringe ernst van het delict.

Waar vind ik de wetgeving waarin mijn rechten zijn vastgelegd?

Regels voor de bescherming van slachtoffers zijn te vinden in het Wetboek van Strafvordering, in Wetsbesluit nr. 212 van 15 december 2015 ter uitvoering van Richtlijn 2012/29/EU betreffende de rechten, de ondersteuning en de bescherming van slachtoffers van strafbare feiten, in Wetsbesluit nr. 204 van 9 november 2007, in Besluit nr. 222 van 23 december 2008 (ter uitvoering van Wetsbesluit nr. 204/2007), in artikel 11 van Wet nr. 122 van 7 juli 2016 (Europese wet van 2015/2016 inzake schadeloosstelling van slachtoffers van geweldsmisdrijven) en in een reeks andere regelgevende maatregelen met betrekking tot slachtoffers van bepaalde soorten misdrijven.

Laatste update: 13/10/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

2 - De aangifte van een misdrijf en mijn rechten tijdens het onderzoek of het proces

Hoe geef ik een misdrijf aan?

Een aangifte wordt ingediend wanneer een persoon die kennis heeft van een openlijk strafbaar feit, het openbaar ministerie of een CID-functionaris daarvan op de hoogte stelt. Aangifte doen van een misdrijf is optioneel, maar is verplicht in een aantal uitdrukkelijk in de wet bepaalde gevallen. De aangifte bevat de belangrijkste gegevens over het incident, de datum waarop u kennis kreeg van het misdrijf en de reeds bekende bewijselementen. Daarnaast bevat de aangifte waar mogelijk de persoonsgegevens, de woonplaats en andere informatie die kan helpen om de verdachte van het misdrijf te identificeren, alsook uw persoonsgegevens als benadeelde partij en de gegevens van anderen die mogelijk relevante informatie kunnen verschaffen om de toedracht te helpen vaststellen. Ook als er geen bruikbare informatie wordt verschaft die kan helpen om de verdachte van het misdrijf te identificeren, kan strafvervolging worden ingesteld. U kunt namelijk ook aangifte tegen onbekenden doen. Deze aangifte moet door de politieautoriteiten bij het desbetreffende openbaar ministerie worden ingediend, samen met informatie over eventuele onderzoeksmaatregelen om de daders van het misdrijf te identificeren.

Een klacht is een verklaring waarmee het slachtoffer van een misdrijf (of diens wettelijke vertegenwoordiger) de wens te kennen geeft dat de dader wordt vervolgd en heeft betrekking op niet openlijk strafbare feiten. In de verklaring moet het gepleegde feit worden beschreven en moet duidelijk worden aangegeven dat de indiener van de klacht de aanklacht wil doorzetten en de schuldige wil straffen. U kunt een eerder ingediende klacht intrekken, behalve in geval van seksueel geweld of seksuele handelingen met een minderjarige. Om de klacht te laten vallen, moet de intrekking worden aanvaard door de persoon tegen wie de klacht is gericht. Als deze persoon onschuldig is, kan hij echter desgewenst met een proces aantonen dat hij niets met het misdrijf te maken heeft.
Met een verzoekschrift wordt om tussenkomst van wetshandhavingsautoriteiten verzocht bij geschillen tussen particulieren. Het verzoekschrift wordt ingediend door één of beide betrokken partijen. Naar aanleiding van een verzoek om tussenkomst van de overheid nodigt de wetshandhavingsfunctionaris de partijen uit voor een gesprek in een poging om tot verzoening te komen en een aangifte op te stellen. Als wordt vastgesteld dat een misdrijf is gepleegd, moet de wetshandhavingsfunctionaris de justitiële autoriteiten op de hoogte stellen wanneer er sprake is van een openlijk strafbaar feit. Als het om een misdrijf gaat dat vervolgbaar is door middel van een klacht, kan hij op verzoek het geschil voorlopig schikken. Dit doet geen afbreuk aan uw recht om daarna alsnog een klacht in te dienen.
Aangiften, klachten en verzoekschriften moeten worden ingediend bij de bureaus van een afdeling van de wetshandhavingsautoriteiten (provinciale hoofdbureaus van politie, lokale politiebureaus en bureaus van de militaire politie (*Carabinieri*)). Een aangifte of een verzoekschrift kan ook bij de openbare aanklager worden ingediend.

Hoe kom ik er achter wat de stand van zaken is?

Nadat u aangifte hebt gedaan, krijgt u informatie over de instanties waarmee u contact kunt opnemen als u informatie wenst over de zaak, uw rol in het onderzoek en het proces, uw recht om te worden geïnformeerd over de datum en locatie van het proces en over de tenlastelegging en, als u zich als civiele partij in de procedure voegt, over uw recht om een kennisgeving van de uitspraak te ontvangen, ook als samenvatting. Daarnaast kunt u op de hoogte worden gehouden van de stand van de procedure en de gegevens in het Officiële register van aangiften van misdrijven. U wordt geïnformeerd over een eventueel verzoek om de zaak te sluiten en over de procedure voor het aantekenen van bezwaar tegen schending van uw rechten. U kunt de zaak schikken door de klacht in te trekken wanneer dat mogelijk is of via bemiddeling (artikel 90 bis van het Wetboek van Strafvordering (*Codice di procedura penale* of c.p. p.)).

Kom ik in aanmerking voor rechtsbijstand (tijdens het onderzoek of tijdens het proces)? Onder welke voorwaarden?

Na het eerste contact met de vervolgende instanties krijgt u, in een taal die u begrijpt, informatie over uw recht op gratis juridisch advies en rechtsbijstand (artikel 90 bis). U kunt een aanvraag voor gratis rechtsbijstand indienen op grond van de bepalingen in de Wet inzake rechtsbijstand voor minvermogenden (artikel 98 c.p.p.). Mogelijk hebt u ook toegang tot gratis rechtsbijstand, op voorwaarde dat uw inkomen de wettelijke grens niet overschrijdt. Om voor gratis rechtsbijstand in aanmerking te komen, moet u de desbetreffende aanvraag onmiddellijk na het doen van aangifte indienen bij de rechtbank van eerste aanleg. Na afronding van de eerste fase van de procedure, die de raadsman mag bijwonen, en in elk geval vóór de uitnodiging voor het verhoor, of uiterlijk tegelijk met de kennisgeving van afsluiting van het vooronderzoek, stelt het openbaar ministerie de aan een onderzoek onderworpen persoon er schriftelijk van in kennis dat hij door de rechtbank een raadsman toegewezen heeft gekregen. Gebeurt dat niet, dan zijn alle nadien verrichte handelingen nietig (artikel 369 bis c.p.p.).
Deze kennisgeving moet de volgende gegevens bevatten:
a) de informatie dat bijstand van een raadsman in een strafprocedure verplicht is en informatie over de wettelijke rechten van een persoon tegen wie een onderzoek loopt;
b) de naam van de door de rechtbank toegewezen raadsman en zijn adres en telefoonnummer;
c) informatie over het recht van de verdachte om zijn eigen raadsman aan te wijzen en de mededeling dat als hij dit niet doet, hij tijdens het onderzoek wordt vertegenwoordigd door de toegewezen raadsman;
d) de vermelding dat hij zijn door de rechtbank toegewezen raadsman moet betalen als hij niet voldoet aan de voorwaarden voor gratis rechtsbijstand en de waarschuwing dat als hij insolvent wordt verklaard, een executieprocedure wordt ingeleid;
d bis) informatie over het recht op een tolk en op vertaling van belangrijke stukken;
e) informatie over de voorwaarden om in aanmerking te komen voor gratis rechtsbijstand.
Gratis rechtsbijstand is gebaseerd op het in artikel 24 van de Italiaanse grondwet verankerde recht op verdediging, op basis waarvan iedereen recht heeft op bijstand in elke fase en op elk niveau van het rechtsstelsel. Personen met financiële problemen komen op grond daarvan niet alleen in aanmerking voor gratis bijstand van een advocaat en van specialisten, waaronder technisch adviseurs, maar hoeven ook geen gerechtskosten te betalen. Gratis rechtsbijstand is beschikbaar voor strafzaken en civiele zaken die met strafzaken verband houden, voor aanvullende maatregelen zoals strafrechtelijke handhaving, beveiligings-, preventie- en toezichtsprocedures, en voor civiele zaken die voortvloeien uit strafzaken.
Niet alleen Italiaanse burgers, maar ook vreemdelingen hebben toegang tot gratis rechtsbijstand. Dit geldt ook voor vreemdelingen tegen wie een administratieve uitzettingsprocedure loopt en vreemdelingen die niet in Italië woonachtig zijn of die stateloos zijn en in Italië wonen.
Alle partijen in de procedure kunnen een verzoek om gratis rechtsbijstand indienen. Als u slachtoffer bent van bepaalde seksuele misdrijven, zijn de wettelijke inkomensgrenzen niet van toepassing.
De staat biedt ook bescherming aan minderjarigen, die recht hebben op gratis rechtsbijstand. Dit geldt ook voor personen tegen wie een vooronderzoek loopt als zij zijn aangehouden, in hechtenis zijn genomen of aan maatregelen van voorlopige hechtenis zijn onderworpen.
Om voor gratis rechtsbijstand in aanmerking te komen, mag uw inkomen niet hoger zijn dan het wettelijk vastgestelde maximum. Dit komt overeen met 11 369,24 EUR, rekening houdend met een verhoging van 1 032,90 EUR voor elke persoon die bij u inwoont.

Kan ik aanspraak maken op onkostenvergoeding (voor deelname aan het onderzoek/het proces)? Onder welke voorwaarden?

Gratis rechtsbijstand, gebaseerd op het in artikel 24 van de Italiaanse grondwet verankerde recht op verdediging, biedt iedereen die voldoet aan de vereisten (beperkte financiële middelen) de mogelijkheid zich in elke fase en op elk niveau van het rechtsstelsel kosteloos te laten bijstaan door een advocaat en specialisten, waaronder technisch adviseurs. Ook geldt een vrijstelling van het betalen van gerechtskosten.

Kan ik beroep instellen als mijn zaak wordt afgesloten voordat er een proces plaatsvindt?

Als u oppositie instelt tegen een verzoek om de zaak te sluiten, vraagt u om voortzetting van het vooronderzoek. U moet het onderwerp van het verdere onderzoek en de bijbehorende bewijzen vermelden. Doet u dat niet, dan wordt de oppositie niet-ontvankelijk verklaard. Als uw oppositie niet-ontvankelijk is en de aangifte van het misdrijf ongegrond is, zal de rechter bij gemotiveerde beschikking sluiting van de zaak gelasten en de stukken terugsturen naar het openbaar ministerie. Als het verzoek niet wordt ingewilligd, zal de rechter een datum voor een zitting in de raadkamer vaststellen voor u en voor de persoon tegen wie een onderzoek loopt. Het openbaar ministerie wordt daarvan op de hoogte gesteld. De rechter zal ook de procureur-generaal bij het Hof van Beroep (*Corte di Appello*) laten weten dat de zitting is gepland. Na de zitting zal de rechter als hij verder onderzoek nodig acht, dit aangeven door middel van

een opdracht aan het openbaar ministerie en een vaste termijn voor de afronding van dit onderzoek vaststellen. Als de rechter het verzoek om sluiting van de zaak niet inwilligt, geeft hij het openbaar ministerie opdracht om binnen tien dagen een tenlastelegging te formuleren. Binnen twee dagen nadat de tenlastelegging is bekendgemaakt, stelt de rechter in een beschikking een datum voor de inleidende hoorzitting vast.
Als u slachtoffer van een geweldsmisdrijf tegen personen bent, hebt u bovendien altijd het recht in kennis te worden gesteld van een verzoek om de zaak te sluiten, ook als u niet uitdrukkelijk verzoekt om te worden geïnformeerd. Na ontvangst van deze kennisgeving hebt u twintig dagen de tijd om de stukken in te zien en een gemotiveerde aanvraag tot voortzetting van het vooronderzoek in te dienen (artikel 408, lid 3 bis, c.p.p.).

Kan ik betrokken worden bij het proces?

Als slachtoffer van het misdrijf kunt u een raadsman aanwijzen om uw rechten uit te oefenen. Om ervan verzekerd te zijn dat u de mededelingen ontvangt waarop u volgens de wet recht hebt en om specifieke rechten uit te oefenen, moet u een domicilieadres kiezen en opgeven. U moet ook alle wijzigingen meedelen die zich tijdens de strafprocedure in dit adres voordoen. Als u een raadsman hebt aangewezen, hoeft u deze informatie niet te verschaffen aangezien alle kennisgevingen aan hem worden toegezonden.
U hebt het recht processtukken in te dienen en bewijzen aan te dragen, zowel tijdens de onderzoeksfase als tijdens het proces (artikel 90 bis c.p.p.). Ook kunt u de gegevens in het Officiële register van aangiften van misdrijven controleren (artikel 335 c.p.p.). U moet worden geïnformeerd wanneer expertises, die niet kunnen worden herhaald, zijn afgerond (artikel 360 c.p.p.). U kunt ook bij het openbaar ministerie een verzoek indienen om in de voorbereidende zitting bewijs te vergaren. U kunt vragen om in kennis te worden gesteld van elk verzoek om het onderzoek op te schorten of de zaak te sluiten, zowel bij het doen van aangifte als in een later stadium. Wilt u worden geïnformeerd over een verzoek om het onderzoek op te schorten (artikel 406 c.p.p.) en over een verzoek om de zaak te sluiten (artikel 408 c.p.p.), dan moet u dat expliciet aangeven. Wanneer een proces plaatsvindt, hebt u het recht te worden geïnformeerd over de plaats, datum en tijd van de eerste zitting. Van latere zittingen wordt u niet in kennis gesteld en moet u de data zelf opvragen bij het gerecht van eerste aanleg. U bent niet verplicht de zittingen bij te wonen, behalve wanneer u uw getuigenis aflegt. Nadat het onderzoek is afgesloten, hebt u het recht alle stukken in te zien die op de zaak betrekking hebben en daar kopieën van te maken. Terwijl het onderzoek nog loopt, is dat in de regel niet toegestaan. Het openbaar ministerie kan daar echter toch toestemming geven als er specifieke belangen in het geding zijn.
Wanneer een strafproces plaatsvindt en u door het gepleegde misdrijf bent getroffen, kunt u verzoeken om schadevergoeding en om aan het proces deel te nemen door u als civiele partij in de procedure te voegen.

Wat is mijn officiële rol binnen het rechtsstelsel? Heb ik bijvoorbeeld de hoedanigheid van slachtoffer, getuige, burgerlijke partij of particuliere aanklager, of kan ik daarvoor kiezen?

Het slachtoffer heeft als door het misdrijf getroffen persoon alle hierboven genoemde rechten. Daarnaast kunt u als getuige in het proces worden gehoord en, als u recht hebt op vergoeding van de door het misdrijf veroorzaakte schade, een civiele vordering in het strafproces instellen door u als civiele partij in de procedure te voegen.

Wat zijn mijn rechten en plichten in deze hoedanigheden?

Zonder afbreuk te doen aan wat hierboven is vermeld over uw rechten en belangen als benadeelde partij, zijn de volgende regels van toepassing wanneer u ook als getuige optreedt:
als getuige moet u voor de rechter verschijnen en de door hem gegeven instructies over de procedurele vereisten opvolgen en moet u de aan u gestelde vragen naar waarheid beantwoorden. U bent niet verplicht informatie te verschaffen die tot strafrechtelijke vervolging tegen u kan leiden. Mocht zich op de dag van de zitting een probleem voordoen waardoor u niet aanwezig kunt zijn, dan moet u dit tijdig kenbaar maken en daarbij de reden voor uw afwezigheid vermelden. Als de rechter uw afwezigheid gerechtvaardigd acht, zal hij u oproepen voor een latere zitting. Wanneer u meerdere keren wordt opgeroepen en niet verschijnt en als u daarvoor geen geldige reden opgeeft, kunt u onder dwang worden opgehaald en worden verplicht een boete te betalen aan het Bureau voor boeten (*cassa delle ammende*) en de door uw afwezigheid ontstane kosten te vergoeden in de zin van artikel 133 c.p.p. U bent verplicht de aan u gestelde vragen naar waarheid te beantwoorden. Volgens artikel 372 c.p.p. kunnen getuigen die weigeren vragen te beantwoorden, valse verklaringen afleggen of niet vertellen wat ze weten, worden gestraft. Als u niet wilt getuigen of niet wilt meewerken als getuige, kunt u tot een gevangenisstraf worden veroordeeld. Een getuige kan tijdens een zitting niet in hechtenis worden genomen. Als u een valse verklaring herroept of de waarheid bevestigt voordat uitspraak wordt gedaan, kunt u niet in staat van beschuldiging worden gesteld. Er wordt geen straf opgelegd als u een valse getuigenis aflegt om uzelf of een naast familielid te behoeden voor een strafrechtelijke veroordeling (artikel 384 c.p.p.).

Kan ik tijdens het proces een verklaring afleggen of getuigen? Onder welke voorwaarden?

Als slachtoffer van het misdrijf kunt u ook als getuige verschijnen. Uw verklaringen kunnen als bewijs worden gebruikt om de verdachte te veroordelen als zij bij toetsing zowel objectieve als subjectieve geloofwaardigheid bezitten. De rechter is vrij in het beoordelen van uw getuigenis en uw verklaring alleen kan zelfs de basis vormen voor de veroordeling van de verdachte. U moet de waarheid vertellen, maar u bent niet verplicht uzelf te beschuldigen (zwijgrecht). Naaste familieleden van de verdachte zijn niet verplicht als getuige te verschijnen, tenzij zij zelf aangifte doen of een klacht indienen of wanneer zijzelf of een naast familielid het slachtoffer zijn van het misdrijf waarvoor vervolging plaatsvindt. U kunt ook weigeren vragen te beantwoorden als u daarmee uw beroepsgeheim schendt. Als u tijdens het vooronderzoek verklaringen aflegt, komt u mogelijk in aanmerking voor beschermende maatregelen.

Welke informatie ontvang ik tijdens het proces?

(Zie hierboven.)

Heb ik toegang tot de procesdossiers?

Het openbaar ministerie maakt in het register dat het daartoe bijhoudt, onmiddellijk melding van elk misdrijf waarvan het in kennis is gesteld of waarvan het op eigen initiatief kennis heeft genomen. Tegelijkertijd, of zodra deze bekend is, wordt de naam van de verdachte van het misdrijf vermeld. Als zich in de loop van het vooronderzoek een wijziging in de juridische kwalificatie van het incident voordoet of als bepaalde details anders blijken te zijn, zal het openbaar ministerie de gegevens bijwerken. De gegevens worden op verzoek meegedeeld aan de verdachte van het misdrijf, aan u als slachtoffer en aan de respectieve raadslieden. Wanneer een verzoek om informatie over de gegevens in het Officiële register van aangiften van misdrijven wordt gedaan, zal het secretariaat van het openbaar ministerie de gevraagde informatie verschaffen als deze gegevens zijn opgenomen en er geen redenen zijn om de informatie niet te verstrekken. Anders zal het openbaar ministerie verklaren dat er geen gegevens zijn waarover informatie kan worden verschaft. Als er specifieke vereisten zijn die relevant zijn voor het onderzoek, kan het openbaar ministerie bij zijn beslissing om het verzoek al dan niet in te willigen bij gemotiveerde beschikking gelasten dat de gegevens geheim blijven gedurende een periode van maximaal drie maanden, die niet kan worden verlengd (artikel 335 c.p.p.).
Wanneer de zaak misbruik van gezinsleden en partners of stalking betreft, zal het openbaar ministerie als het niet om sluiting van de procedure vraagt ook uw wettelijke vertegenwoordiger of, als u geen wettelijke vertegenwoordiger hebt, uzelf ervan in kennis stellen dat het vooronderzoek is afgerond (artikel 415 bis c.p.p.).

Laatste update: 13/10/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

3 - Mijn rechten na afloop van het proces

Kan ik beroep instellen tegen de beslissing?

Alleen een slachtoffer dat zich als civiele partij in de procedure heeft gevoegd, heeft een autonoom recht om beroep in te stellen. Dit recht is in elk geval beperkt tot de bescherming van uw eigen civiele belangen.

Volgens de Italiaanse Wet nr. 46/2006 heeft een civiele partij niet langer een algemeen recht om beroep in te stellen. U kunt alleen beroep instellen bij het Hof van Cassatie (*Corte di Cassazione*).

U kunt in de volgende gevallen beroep instellen:

tegen aspecten van de veroordeling die betrekking hebben op de civiele procedure;

tegen een beslissing tot vrijspraak die alleen de civiele aspecten van de zaak betreft;

tegen aspecten van de beslissing die betrekking hebben op uw eigen recht op vergoeding van schade en kosten.

Wat zijn mijn rechten nadat de beslissing is gegeven?

Wanneer u als slachtoffer herziening wenst en u hebt zich als civiele partij in het proces gevoegd dat is afgesloten met de uitspraak waarvan u om herziening wilt verzoeken, dan hebt u het recht om na het begin van de hoorfase te interveniëren met betrekking tot de ontvankelijkheid van het verzoek zelf. Dit geldt ook wanneer u buitengewoon beroep hebt ingesteld tegen een strafvermindering in ruil voor een schuldbekentenis, waarbij in een bijzondere uitspraak wordt vastgesteld dat een beslissing kan worden aangevraagd en verkregen dat de dader de juridische kosten vergoedt.

Heb ik recht op ondersteuning of bescherming na het proces? Voor hoe lang?

Wetsbesluit nr. 9 van 11 februari 2015 bevat voorschriften voor de uitvoering van Richtlijn nr. 2011/99/EU, die is gebaseerd op het principe van wederzijdse erkenning. Deze richtlijn regelt het Europees beschermingsbevel, dat moet garanderen dat maatregelen ter bescherming van een persoon tegen een strafbare handeling die schade aan die persoon kan toebrengen of een bedreiging kan vormen voor zijn leven, zijn lichamelijke of geestelijke gezondheid, zijn waardigheid, zijn persoonlijke vrijheid of zijn seksuele integriteit, ook worden gehandhaafd wanneer die persoon naar een andere lidstaat verhuist. De richtlijn bepaalt dat een Europees beschermingsbevel alleen kan worden uitgevaardigd wanneer in de uitvaardigende staat al een beschermingsmaatregel is vastgesteld waarbij aan de persoon die gevaar veroorzaakt, een of meer van de volgende verboden of beperkingen worden opgelegd: een verbod tot het betreden van bepaalde locaties, plaatsen of omschreven gebieden waar de beschermde persoon verblijft of die door hem worden bezocht, een verbod op contact met de beschermde persoon of een regeling daarvoor, of een verbod om de beschermde persoon tot binnen een bepaalde afstand te benaderen of een regeling daarvoor. Bij ontvangst van een Europees beschermingsbevel moet de bevoegde autoriteit van de uitvoerende lidstaat dat bevel zo snel mogelijk erkennen en alle maatregelen vaststellen die haar in soortgelijke gevallen krachtens het nationale recht ter beschikking zouden staan om de bescherming van de beschermde persoon te waarborgen.

Welke informatie krijg ik als de dader wordt veroordeeld?

Nadat de beraadslagingen zijn afgerond, zal de voorzitter het dictum van de uitspraak opstellen en ondertekenen en wordt een beknopte samenvatting gemaakt van de feitelijke en juridische gronden waarop de uitspraak is gebaseerd. De uitspraak wordt tijdens de zitting bekendgemaakt en het dictum wordt dan voorgelezen. Voorlezing van de motivering en het dictum van de uitspraak wordt beschouwd als kennisgeving van de uitspraak aan de partijen die ter zitting aanwezig zijn of aanwezig zouden moeten zijn. De rechter spreekt een veroordeling uit als buiten redelijke twijfel vaststaat dat de verdachte schuldig is aan het misdrijf. Bij de uitspraak geeft de rechter een toelichting op de opgelegde straf en eventuele preventiemaatregelen (*misure di sicurezza*). Als de veroordeelde insolvent is, gelast de rechter diens civiele vertegenwoordiger de geldboete te betalen. Daarnaast zal de veroordeelde in de uitspraak worden gelast de proceskosten te betalen. Op verzoek van de civiele partij gelast de rechter publicatie van de veroordeling in dagbladen op kosten van de veroordeelde en zo nodig ook van zijn civiele vertegenwoordiger.

De uitspraak bevat:

de aanhef "*in nome del popolo italiano*" ["in naam van het Italiaanse volk"] en de vermelding van de instantie die de uitspraak heeft gedaan;

de persoonsgegevens van de dader en andere persoonlijke informatie waarmee zijn identiteit kan worden vastgesteld, en algemene gegevens over andere private partijen die bij de zaak zijn betrokken;

de tenlastelegging;

de opmerkingen van de partijen;

een beknopte uiteenzetting van de feitelijke en juridische gronden waarop de beslissing is gebaseerd, met vermelding van het bewijs dat de basis voor de beslissing vormt en een uiteenzetting van de redenen waarom de rechter het contrasterende bewijs onbetrouwbaar acht;

het dictum met vermelding van de artikelen van de toegepaste wetten;

de datum en de handtekening van de rechter.

De uitspraak wordt na publicatie gearchiveerd bij de griffie van de rechtbank. Als publicatie niet binnen dertig dagen plaatsvindt of, in geval van een andere termijn, niet binnen ten hoogste negentig dagen nadat de uitspraak is gedaan, wordt een kennisgeving van de uitspraak meegedeeld aan het openbaar ministerie en de private partijen die het recht hebben beroep in te stellen, en aan de raadsman van de dader wanneer de uitspraak wordt gedaan.

Word ik geïnformeerd wanneer de dader in vrijheid wordt gesteld (ook wanneer hij vervroegd of voorwaardelijk in vrijheid wordt gesteld) of wanneer hij is ontsnapt uit de gevangenis?

Artikel 90 ter van het Wetboek van Strafvordering (*Codice di procedura penale*) bepaalt dat u bij geweldsmisdrijven tegen personen, als u daarom hebt verzocht, onmiddellijk in kennis moet worden gesteld van voorbereidingen voor invrijheidstelling of voor beëindiging van een vrijheidsbenemende maatregel. Dit is ook het geval als de verdachte zich aan de voorlopige hechtenis of de gevangenisstraf onttrekt en als de veroordeelde opzettelijk niet aan zijn verplichtingen voldoet.

Word ik betrokken bij beslissingen over invrijheidsstelling of voorwaardelijke invrijheidstelling? Kan ik bijvoorbeeld een verklaring afleggen of beroep instellen?

Het is geen gangbare praktijk om het slachtoffer te raadplegen voordat deze beslissingen worden genomen.

Laatste update: 13/10/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

4 - Schadevergoeding

Via welke procedure kan ik van de dader schadevergoeding vorderen? (bv. rechtszaak, burgerlijke vordering, voeging)

Het plegen van een misdrijf en een veroordeling daarvoor brengt met zich mee dat de benadeelde partij schadevergoeding kan vorderen. Volgens het Italiaanse recht kunt u op twee manieren een vergoeding krijgen voor de schade die u hebt geleden:
u kunt zich als civiele partij in de strafprocedure tegen de dader voegen;
u kunt een onafhankelijke civiele procedure aanspannen.
De keuze is aan u, aangezien de twee procedures volgens de wetgeving gescheiden zijn: de strafrechtelijke procedure en de civiele procedure.
Pas na een verzoek om de zaak aanhangig te maken of aanhangigmaking (tijdens een zitting) kunt u zich, bijgestaan door uw raadsman, in een civiele procedure voegen en daadwerkelijk partij bij de procedure worden met alle rechten van vertegenwoordiging. De strafrechter zal u bij de veroordeling een geldsom toekennen: de tussentijdse schadevergoeding, die onmiddellijk invorderbaar is. De beslissing over het totale en definitieve bedrag van de vergoeding wordt doorverwezen naar de civiele rechter. Dit bedrag wordt pas vastgesteld nadat de strafrechtelijke uitspraak in kracht van gewijsde is gegaan.
Als alternatief voor voeging in de procedure als civiele partij kunt u een onafhankelijke civiele procedure aanspannen om vergoeding te vorderen voor schade die u hebt geleden als gevolg van het gedrag van de dader.

De rechter heeft de dader ertoe veroordeeld mij schadevergoeding te betalen. Hoe kan ik ervoor zorgen dat de dader betaalt?

Wanneer de rechter de dader veroordeelt tot betaling van een schadevergoeding voor schade of verwondingen die zijn toegebracht aan een slachtoffer dat zich als civiele partij in de procedure heeft gevoegd, heeft hij drie mogelijkheden: de schade afwikkelen, een algemeen bevel tot schadevergoeding geven of een tussentijdse betaling gelasten.
Het slachtoffer is er het meest bij gebaat als in de uitspraak een definitieve afwikkeling van de schade wordt gelast. Als dat het geval is, kan de dader in kennis worden gesteld van de uitspraak en het betalingsbevel (*atto di precetto* – een kennisgeving tot betaling die moet worden gedaan voordat de executieprocedure wordt gestart). Hiermee wordt opdracht gegeven tot betaling van het verschuldigde bedrag en wordt de eerste noodzakelijke stap gezet om executiemaatregelen te treffen wanneer de dader niet binnen een redelijke termijn betaalt. In dit geval is het altijd raadzaam vooronderzoek te doen naar de vermogensbestanddelen die kunnen worden opgeëist.
Tenzij uitdrukkelijk is aangegeven dat de toekenning van schadevergoeding voorlopig uitvoerbaar is, is tenuitvoerlegging alleen mogelijk als de uitspraak niet wordt vernietigd (dat wil zeggen, als geen beroep wordt ingesteld binnen de gestelde termijn).
Het betalingsbevel kan dus samen met de uitspraak worden meegedeeld, ook wanneer daarin betaling van een tussentijdse schadevergoeding wordt gelast. Dit bevel wordt bovendien altijd onmiddellijk uitvoerbaar verklaard. De tussentijdse vergoeding zal in de ogen van het slachtoffer echter niet altijd bevredigend zijn. Als u de vergoeding onvoldoende vindt, moet u dan ook een onafhankelijke civiele procedure aanspannen. Dan kan een eventuele restschade worden vastgesteld en een nieuwe, andere straf aan de dader worden opgelegd.
Een civiele procedure is altijd nodig in het derde mogelijke scenario. Daarin veroordeelt de strafrechter de dader alleen tot betaling van schadevergoeding in het algemeen, zonder een bedrag vast te stellen, omdat er niet voldoende bewijs is.

Als de dader niet betaalt, kan de staat het bedrag dan voorschieten? Onder welke voorwaarden?

Op basis van Richtlijn 2004/80/EG, in Italië geïmplementeerd door middel van de hierboven vermelde bepalingen, moet de staat aan burgers en niet-onderdanen die het slachtoffer zijn van op Italiaans grondgebied gepleegde opzettelijke geweldsmisdrijven (moord, opzettelijk toegebracht zwaar lichamelijk letsel, seksueel geweld) een billijke en passende schadevergoeding garanderen. Dit is altijd het geval wanneer de dader niet is geïdentificeerd of niet voor de rechter is gebracht, of in elk geval niet de financiële middelen heeft om slachtoffers schadeloos te stellen voor de schade die hij aan hen of, als het slachtoffer is overleden, aan hun gezin heeft toegebracht.

Heb ik recht op een schadevergoeding van de staat?

(Zie hierboven)

Heb ik recht op schadevergoeding als de dader niet veroordeeld is?

Als de verdachte in een strafprocedure onschuldig wordt bevonden, belet dit u niet om bij de civiele rechter een vordering tot schadevergoeding in te stellen (tenzij u afstand van dit recht hebt gedaan doordat u zich als civiele partij in de strafprocedure hebt gevoegd).

Heb ik recht op een voorschot op dringende gronden in afwachting van de beslissing over mijn vordering tot schadevergoeding?

Als u zich als civiele partij in de strafprocedure voegt om terugbetaling en vergoeding van schade te vorderen, zal de rechter op grond van artikel 533 c.p.p. bij het doen van de uitspraak ook een beslissing nemen over de civiele aspecten van de zaak. In gevallen waarin er bewijs is dat schade is geleden als gevolg van het misdrijf (*an debeatur*) maar niet hoeveel (*quantum debeatur*), geeft de rechter een algemene beslissing met betrekking tot de civiele aansprakelijkheid en verwijst hij de partijen naar de civiele rechter om het bedrag vast te stellen (artikel 539 c.p.p.). **Een civiele partij kan de strafrechter evenwel om een tussentijdse schadevergoeding verzoeken** binnen de grenzen van de schade die al met bewijsmateriaal is gestaafd. In de zogeheten voorlopige voorziening wordt de dader en zijn civiele vertegenwoordiger gelast om **ter vergoeding van de schade als voorschot op de definitieve berekening daarvan een geldsom te betalen, die onmiddellijk invorderbaar is**. Dit instrument wordt op uw specifieke verzoek ingezet en vormt een rechtvaardiging voor de veroordeling van de dader tot een tussentijdse betaling wanneer de rechter van mening is dat er al concreet bewijs van aansprakelijkheid is. De aansprakelijkheid is beperkt tot het bedrag waarvoor de tussentijdse betaling wordt toegekend. Zelfs in strafprocedures "is het voor de berekening van de tussentijdse betaling niet nodig om bewijs te leveren van het bedrag van de schade zelf, maar is het voldoende dat het zeker is dat deze schade is opgetreden, tot maximaal het toegekende bedrag" (strafkamer van het Hof van Cassatie, nr. 12634/2001).

Laatste update: 13/10/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

5 - Mijn rechten op ondersteuning en bijstand

Met wie moet ik als slachtoffer van een misdrijf contact opnemen voor ondersteuning en bijstand?

Na het eerste contact met de vervolgingsinstanties wordt u als benadeelde partij geïnformeerd, in een taal die u begrijpt, over de zorginstellingen in uw omgeving, woonvoorzieningen, opvanghuizen en toevluchtsoorden. Als er zich onder de slachtoffers ook minderjarigen bevinden, moet de kinderrechter op de hoogte worden gesteld om de situatie en de beschermingsmaatregelen te beoordelen. De wetshandhavingsautoriteiten zijn op uw verzoek verplicht u op elk gewenst moment in contact te brengen met de volgende organisaties:
diensten voor slachtofferhulp;
gespecialiseerde instanties voor rechtshulp;
ordes van advocaten (*Consigli dell'Ordine*);
niet-gouvernementele organisaties (ngo's);
rechtsbijstandsbureaus, diensten voor forensische geneeskunde;
overheidsinstanties die betrokken zijn bij rechtshulp (ministerie van Justitie, ministerie van Binnenlandse Zaken).

Diensten voor slachtofferhulp

Niet-gouvernementele organisaties: verenigingen die betrokken zijn bij het verlenen van rechtshulp aan slachtoffers van misdrijven:
vakbonden: het algemeen Italiaans verbond van de arbeid (*Confederazione Generale Italiana del Lavoro; CGIL*), het Italiaans verbond van vakverenigingen van werknemers (*Confederazione Italiana Sindacati Lavoratori; CISL*), de Italiaanse vereniging van de arbeid (*Unione Italiana del Lavoro; UIL);*
vereniging Libera [anti-maffia-organisatie] - 0832683429-683430;
opvanghuis voor vrouwen Rome - 06 6840 172006;
consumentenorganisaties;
nationaal netwerk van verenigingen voor de rechten van ouderen (*Associazioni per i Diritti degli Anziani; ADA)* - 06 48907327;
netwerk Dafne (ondersteuning voor slachtoffers van geweld) - 011 5683686.

Hulplijn tegen mensenhandel - 800 290 290

Hulplijn tegen geweld - 1522

Hulplijn tegen discriminatie - 800 90 10 10

Hulplijn voor slachtoffers van genitale verminking - 800 300 558

Hulplijn voor slachtoffers van terrorisme en georganiseerde misdaad - 06.46548373 - 06.46548374 - 06.46548375

Hulplijn voor slachtoffers van misdrijven met betrekking tot de maffia - 800 191 000

Hulplijn voor slachtoffers van afpersing en woeker - 800-999-000

Hulplijn in alle talen voor het melden van incidenten van discriminatie en racisme - 800 90 10 10

Noodlijn voor minderjarigen - 114

Is slachtofferhulp gratis?

Slachtofferhulp is gratis.

Wat voor steun kunnen overheidsdiensten of autoriteiten mij bieden?

Geweldsmisdrijven kunnen traumatische gevolgen hebben voor het slachtoffer; daarom kunt u de hulp inroepen van de desbetreffende publieke diensten van de lokale gezondheidsautoriteit (*Azienda Sanitaria Locale; ASL*), zoals adviescentra voor gezinnen (*consultorio familiare*), en van de gemeente (sociale diensten). Als er zich onder de slachtoffers ook minderjarigen bevinden, moet de kinderrechter op de hoogte worden gesteld om de situatie en de beschermingsmaatregelen te beoordelen. De politieautoriteiten (militaire politie (*Carabinieri*), staatspolitie, gemeentepolitie enz.) zijn op uw verzoek verplicht om u op elk gewenst moment in contact te brengen met de volgende organisaties: Sommige opvanghuizen hebben een beveiligde afdeling waarin u in ernstigere gevallen kunt worden ondergebracht om aan verder geweld te ontsnappen. Om informatie te verkrijgen en/of in contact te komen met opvanghuizen in uw regio, kunt u ook het gratis telefoonnummer 1522 van het bureau van de Italiaanse minister-president bellen. Als u persoonlijke problemen hebt, kunt u ook de hulp inroepen van een bijstandsbeheerder (*Amministratore di Sostegno).* Deze functionaris, die werkt onder het gezag van de afdeling Voogdij van de burgerlijke rechtbank, is verantwoordelijk voor de kosteloze ondersteuning van personen die al dan niet tijdelijk in problemen verkeren. U kunt een verzoek rechtstreeks bij de burgerlijke rechtbank indienen of uw problemen aan de sociale diensten van de gemeente voorleggen. Zij kunnen dan het bureau Civiele Zaken van het openbaar ministerie op de hoogte stellen, dat opdracht kan geven om namens u maatregelen te nemen.

Wat voor steun kunnen niet-gouvernementele organisaties mij bieden?

Niet-gouvernementele organisaties bieden verschillende vormen van ondersteuning, waaronder psychologische ondersteuning, tijdelijke opvang in instellingen zoals opvanghuizen, juridische ondersteuning en advies, materiële ondersteuning, eerste levensbehoeften enz.

Laatste update: 13/10/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.